

Члан 14.

- (1) Поступци у предметима у којима до дана ступања на снагу овог закона не буде донесена првостепена одлука суда спровешће се према одредбама овог закона.
- (2) Поступци у предметима у којима до дана ступања на снагу овог закона буде донесена првостепена одлука суда спровешће се према раније важећим одредбама овог закона.
- (3) Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01,02-02-1-341/16

31. августа 2016. године

Сарајево

Предједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ

Младен Босић, с. р.

Предједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ

Сафет Софтић, с. р.

На основу члана IV. 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 34. сједници Представничког дома, одржаној 1. августа 2016. године, и на 22. сједници Дома народа, одржаној 31. августа 2016. године, усвојила је

ZAKON**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZABRANI DISKRIMINACIJE**

Члан 1.

У Закону о забрани дискриминације ("Службени гласник БиХ", број 59/09) у члану 2. став (1) иза rijeчи: "лицу или групи лица" додају се rijeчи: "и онима који су с њима у родбинској или другој vezi". Иза rijeчи: "етничке припадности" ставља се zarez и додају rijeчи: "invaliditet, starosna dob". Иза rijeчи: "друштвеног положаја и пола" rijeчи: "spolnog изражавања или оријентације" zamjenjuju се rijeчима: "seksualne оријентације, rodnog identiteta, spolnih карактеристика". Иза rijeчи: "у свим областима" rijeч "javnog" брише се.

Члан 2.

У члану 3. став (2) иза rijeчи: "dovođenja nekog lica ili grupe lica" додају се rijeчи: "у односу на основе дефиниране у члану 2. став (1) овог закона".

Члан 3.

У члану 4. став (1) mijenja се и glasi:

"(1) Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekom od osnova iz člana 2. stav (1) ovog zakona koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe i stvaranje zastrašujućeg, neprijateljskog, degradirajućeg, ponižavajućeg ili uvredljivog okruženja."

У ставу (2) rijeч "spolno" zamjenjuje се rijeчју "seksualno".

У ставу (5) иза rijeчи: "pomaganje drugima prilikom diskriminacije" ставља се zarez и додају rijeчи: "poticanje на diskriminaciju".

У члану 4. став (6) mijenja се и glasi:

"(6) Težim oblikom diskriminacije smatrat će се diskriminacija počinjena prema određenom licu po više osnova iz člana 2. stav (1) ovog zakona (višestruka diskriminacija), diskriminacija počinjena više puta (ponovljena diskriminacija) i diskriminacija koja postoji duže vrijeme (produžena diskriminacija)."

Члан 4.

У члану 7. став (2) иза rijeчи: "Ombudsmen Bosne i Hercegovine" додају се rijeчи: "postupa u skladu s ovim zakonom i Zakonom o ombudsmenu za ljudska prava BiH на начин да:".

У истом ставу у таčki c) иза rijeчи: "истражни поступак" додају се rijeчи: "у складу с посебним propisima;".

У истом ставу таčka 1) mijenja се и glasi:

"1) radi на promociji ovog zakona, informira javnost, podiže svijest, provodi kampanje и на druge načine aktivno promovira borbu protiv diskriminacije у svrhu njene prevencije;".

Члан 5.

У члану 11. додаје се нови став (4) који glasi:

"(4) Sud и други органи primjenjuju принцип hitnosti у свим postupcima у којима се ispituju tvrdnje о počinjenoj diskriminaciji."

У члану 11. додаје се нови став (5) који glasi:

"(5) U skladu с općim pravilima postupka sud и други органи dužni су preduzeti sve neophodne mjere којима će се osigurati да се postupci у којима се ispituju tvrdnje о počinjenoj diskriminaciji provedu hitno и okončaju у najkraćem mogućem roku."

Члан 6.

У члану 12. став (1) таčka d) mijenja се и glasi:

"d) да се presuda којом је utvrđena povreda prava на једнако postupanje на трошак tuženika objavi у medijima".

Став (2) mijenja се и glasi:

"(2) Zahtjevi из stava (1) ovog člana могу се istaknuti zajedno са zahtjevima за заштиту других права о којима се одлучује у парничном postupku ако су сви zahtjevi у међусобној vezi, без обзира на то да ли је за те zahtjeve propisano rješavanje у редовном или у посебном парничном postupku, осим sporova о ometanju posjeda. У том случају primjenjuju се мјеродавна правила за врсту спора о којој је rijeч, ако овим zakonom nije drugačije određeno."

Став (3) брише се, а dosadašnji став (4) postaje став (3).

Додају се нови ст. (4), (5) и (6) који glase:

"(4) Zahtjev за objavu presude из stava (1) таčka d) ovog člana sud će usvojiti ако utvrdi:

- (a) да је до povrede prava на једнако postupanje došlo posredstvom medija ili
 - (b) да је информација о postupanju којим се krši право на једнако postupanje bila objavlјena у medijima, а objavlјivanje presude је potrebno radi potpune naknade učinjene štete или zaštite од nejednakog postupanja у budućim slučajevima.
- (5) Ако usvoji zahtjev за objavu presude, sud će naložiti да се presuda objavi у cijelosti. Izuzetno, sud može одreditи да се presuda objavi у dijelovima или да се из текста presude uklone određeni lični podaci ако је то potrebno radi zaštite privatnosti stranaka и других лица, а не dovodi у pitanje svrhu pružene pravne zaštite.
- (6) Presuda којом се nalaže objava у medijima obavezuje izdavača medija у којем треба objавити presudu, без обзира на то да ли је bio stranka у postupku."

Члан 7.

У члану 13. став (1) mijenja се и glasi:

"(1) Ако овим zakonom nije drugačije propisano, а у складу са zakonima о sudovima oba entiteta и Brčko Distrikta Bosne и Hercegovine, за sporove по tužbi из člana 12. ovog zakona nadležan је у prvom и drugom stepenu, осим suda opće mjesne nadležnosti, и sud на

čijem području tužilac ima prebivalište ili boravište, te sud u mjestu u kojem se dogodila šteta ili je počinjena radnja diskriminacije."

Stav (4) mijenja se i glasi:

"(4) Rok za podnošenje tužbe na osnovu člana 12. ovog zakona je tri godine od dana saznanja o učinjenoj povredi prava, a najduže pet godina od dana učinjenja povrede. U slučaju kontinuirane diskriminacije, rok se računa od dana posljednje učinjene radnje. Rokovi se ne računaju u slučajevima systemske diskriminacije. Rok za podnošenje zahtjeva za reviziju iznosi tri mjeseca od dana uručjenja drugostepene presude."

Član 8.

Član 14. mijenja se i glasi:

"Član 14.

(Mjera osiguranja)

- (1) Prije pokretanja i u toku postupka povodom zahtjeva iz člana 12. stav (1) sud može na prijedlog predlagača odrediti sudsku mjeru osiguranja, odnosno privremenu mjeru osiguranja, shodno pravilima Zakona o parničnom postupku koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini.
- (2) Mjera osiguranja može se odrediti ako:
 - a) predlagač učini vjerovatnim da je povrijeđeno pravo na jednako postupanje,
 - b) je određivanje mjere osiguranja potrebno radi otklanjanja opasnosti od teške povrede prava na jednako postupanje, nenadoknadive štete ili sprečavanja nasilja."

Član 9.

U članu 15. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Kada lice ili grupa lica u svim postupcima predviđenim ovim zakonom, na osnovu njima raspoloživih dokaza, učine vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani."

Iza stava (3) dodaju se novi st. (4), (5), (6), (7), (8) i (9), koji glase:

- "(4) Kao svjedok u postupcima za zaštitu od diskriminacije može se pojaviti i lice koje se svjesno izložilo diskriminacijskom postupanju, s namjerom neposredne provjere primjene pravila o zabrani diskriminacije.
- (5) Lice iz stava (4) ovog člana dužno je obavijestiti ombudsmene za ljudska prava Bosne i Hercegovine o namjeravanoj radnji, osim ako okolnosti to ne dozvoljavaju, kao i o preduzetoj radnji izvijestiti ombudsmena u pismenom obliku.
- (6) Sud može lice iz stava (4) ovog člana saslušati kao svjedoka.
- (7) Lice iz stava (4) može podnijeti tužbu iz člana 12. stav (1) tač. a), b) i d) ovog zakona u konkretnom slučaju.
- (8) Odredba stava (1) ovog člana ne primjenjuje se u prekršajnim i krivičnim postupcima.
- (9) U slučaju kada sud razmatra predmet o kojem je Institucija ombudsmena već donijela preporuku, koju stranka u postupku koristi kao dokaz, sud je dužan, u skladu s pravilima postupka, razmotriti preporuke ombudsmena."

Član 10.

U članu 16. stav (1) iza riječi "ovog zakona" riječi: "može se kao treća strana" zamjenjuju se riječima "može se, u skladu s pravilima parničnog postupka, kao umješač".

U članu 16. stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Sud će dopustiti učešće umješača samo uz pristanak tužioca."

U članu 16. dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Umješač će učestvovati i preduzimati radnje u postupku sve do izričitog opoziva pristanka tužioca."

Dosadašnji stav (3) postaje stav (4) u kojem se riječi: "treća stranka sama snosi" zamjenjuju riječima: "umješač sam snosi".

Član 11.

Član 17. mijenja se i glasi:

"Član 17.

- (1) Udruženja ili druge organizacije osnovane u skladu sa zakonom, koje se bave zaštitom ljudskih prava, odnosno prava određene grupe lica, mogu podnijeti tužbu protiv lica koje je povrijedila pravo na jednako postupanje većeg broja lica koja pretežno pripadaju grupi čija prava tužilac štiti.
- (2) U tužbi iz stava (1) ovog člana mogu se istaknuti zahtjevi da se:
 - a) utvrdi da je tuženi povrijedio pravo na jednako postupanje u odnosu na članove grupe čija prava tužilac štiti,
 - b) zabrani preduzimanje radnji kojima se krši ili može prekršiti pravo na jednako postupanje, odnosno izvrše radnje kojima se uklanja diskriminacija ili njene posljedice u odnosu na članove grupe,
 - c) presuda kojom je utvrđena povreda prava na jednako postupanje objavi u medijima na trošak tuženog.
- (3) Procesne odredbe ovog zakona na odgovarajući način primjenjuju se na tužbu iz stava (1) ovog člana."

Član 12.

Član 18. mijenja se i glasi:

"Član 18.

(Zaštita lica koja prijavljuju diskriminaciju ili učestvuju u postupku)

Viktimizacija, kao oblik diskriminacije, zabranjena je i predstavlja svaki oblik nepovoljnog postupanja prema licima koja su u dobroj vjeri prijavila ili namjeravaju da prijave diskriminaciju, prisustvovala ili svjedočila diskriminaciji, odbila nalog za diskriminativnim postupanjem, na bilo koji način učestvovala u postupku za zaštitu od diskriminacije, pružila ili imala namjeru da ponude informacije ili dokumente potrebne u postupku zaštite od diskriminacije ili o diskriminativnom postupanju informirala javnost."

Član 13.

U članu 24. iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Svi javni organi te ostala pravna lica dužni su da svojim općim pravnim aktima, ili posebnim pravnim aktima, reguliraju principe jednakog postupanja, te da osiguraju efikasne interne procedure zaštite od diskriminacije."

Član 14.

- (1) Postupci u predmetima u kojima do dana stupanja na snagu ovog zakona ne bude donesena prvostepena odluka suda provest će se prema odredbama ovog zakona.
- (2) Postupci u predmetima u kojima do dana stupanja na snagu ovog zakona bude donesena prvostepena odluka suda provest će se prema ranije važećim odredbama ovog zakona.
- (3) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-341/16

31. augusta 2016. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Mladen Bosić, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Safet Softić, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 34. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 1. kolovoza 2016. godine, i na 22. sjednici Doma naroda, održanoj 31. kolovoza 2016. godine, usvojila je

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZABRANI DISKRIMINACIJE

Članak 1.

U Zakonu o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09), u članku 2. u stavku (1) iza riječi: "osobi ili skupini osoba" dodaju se riječi: "i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi". Iza riječi: "etničke pripadnosti" stavlja se zarez i dodaju riječi: "invaliditet, dob". Iza riječi: "društvenog položaja i spola" riječi: "spolnog izražavanja ili orijentacije" zamjenjuju se riječima: "seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika". Iza riječi: "u svim područjima" briše se riječ: "javnog".

Članak 2.

U članku 3. u stavku (2) iza riječi: "dovođenja neke osobe ili skupine osoba" dodaju se riječi: "u odnosu na osnove definirane u članku 2. stavku (1) ovoga Zakona".

Članak 3.

"U članku 4. stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekom od osnova iz članka 2. stavka (1) ovoga Zakona koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe i stvaranje zastrašujućeg, neprijateljskog, degradirajućeg, ponižavajućeg ili uvredljivog okruženja."

U stavku (2) riječ "spolno" zamjenjuje se riječju "seksualno".

U stavku (5) iza riječi: "pomaganje drugima prilikom diskriminacije" stavlja se zarez i dodaju riječi: "poticanje na diskriminaciju".

"U članku 4. stavak (6) mijenja se i glasi:

"(6) Težim oblikom diskriminacije smatrat će se diskriminacija počinjena prema određenoj osobi po više osnova iz članka 2. stavka (1) ovoga Zakona (višestruka diskriminacija), diskriminacija počinjena više puta (ponovljena diskriminacija) i diskriminacija koja postoji duže vrijeme (produžena diskriminacija)".

Članak 4.

U članku 7. u stavku (2) iza riječi: "Ombudsman Bosne i Hercegovine" dodaju se riječi: "postupa u skladu s ovim Zakonom i Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava BiH na način da:".

U istome stavku u točki c) iza riječi: "istražni postupak" dodaju se riječi: "u skladu s posebnim propisima;".

U istome stavku točka l) mijenja se i glasi:

"l) radi na promicanju ovoga Zakona, informira javnost, podiže svijest, provodi kampanje i na druge načine aktivno promiče borbu protiv diskriminacije u svrhu njenog sprječavanja;".

Članak 5.

U članku 11. dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

"(4) Sud i druga tijela primjenjuju načelo žurnosti u svim postupcima u kojima se ispituju tvrdnje o počinjenoj diskriminaciji."

U članku 11. dodaje se novi stavak (5) koji, glasi:

"(5) U skladu s općim pravilima postupka, sud i druga tijela dužni su poduzeti sve potrebne mjere kojima će se osigurati da se postupci u kojima se ispituju tvrdnje

o počinjenoj diskriminaciji hitno provedu i okončaju u najkraćem mogućem roku."

Članak 6.

U članku 12. u stavku (1) točka d) mijenja se i glasi:

"d) da se presuda kojom je utvrđena povreda prava na jednako postupanje na trošak tuženika objavi u medijima".

Stavak (2) mijenja se i glasi:

"(2) Zahtjevi iz stavka (1) ovoga članka mogu se uložiti zajedno sa zahtjevima za zaštitu drugih prava o kojima se odlučuje u parničnom postupku ako su svi zahtjevi u međusobnoj vezi, bez obzira na to je li za te zahtjeve propisano rješavanje u redovitom ili u posebnom parničnom postupku, osim sporova o ometanju posjeda. U tom slučaju primjenjuju se mjerodavna pravila za vrstu spora o kojoj je riječ, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno."

Stavak (3) briše se, a dosadašnji stavak (4) postaje stavak

(3).

Dodaju se novi stavci (4), (5) i (6) koji glase:

"(4) Zahtjev za objavu presude iz stavka (1) točke d) ovoga članka sud će usvojiti ako utvrdi:

- (a) da je došlo do povrede prava na jednako postupanje posredstvom medija ili
- (b) da je informacija o postupanju kojim se povređuje pravo na jednako postupanje bila objavljena u medijima, a objava presude je potrebna radi potpune naknade učinjene štete ili zaštite od nejednakog postupanja u budućim slučajevima.

(5) Ako usvoji zahtjev za objavu presude, sud će naložiti objavu presude u cijelosti. Iznimno, sud može odrediti objavu presude u dijelovima ili uklanjanje iz teksta presude određenih osobnih podataka ako je to potrebno radi zaštite privatnosti stranaka i drugih osoba, a ne dovodi u pitanje svrhu pružene pravne zaštite."

(6) Presuda kojom se nalaže objava u medijima obvezuje nakladnika medija u kojem treba objaviti presudu, bez obzira na to je li bio stranka u postupku."

Članak 7.

U članku 13. stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, a sukladno zakonima o sudovima obaju entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, za sporove povodom tužbe iz članka 12. ovoga Zakona nadležan je u prvom i drugom stupnju, osim suda opće mjesne nadležnosti, i sud na čijem području tužitelj ima prebivalište ili boravište, te sud u mjestu u kojem se dogodila šteta ili je počinjena radnja diskriminacije."

Stavak (4) mijenja se i glasi:

"(4) Rok za podnošenje tužbe na temelju članka 12. ovoga Zakona iznosi tri godine od dana saznanja o počinjenoj povredi prava, a najkasnije pet godina od dana počinjenja povrede. U slučaju kontinuirane diskriminacije, rok se računa od dana posljednje učinjene radnje. Rokovi se ne računaju u slučajevima sustavne diskriminacije. Rok za podnošenje zahtjeva za reviziju iznosi tri mjeseca od dana uručivanja drugostupanjske presude."

Članak 8.

Članak 14. mijenja se i glasi:

"Članak 14.

(Mjera osiguranja)

(1) Prije pokretanja i tijekom postupka povodom zahtjeva iz članka 12. stavka (1) sud može, na prijedlog predlagatelja,